

POSTANOWIENIE

29 stycznia 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Jurkowska-Chocyk

na posiedzeniu niejawnym 29 stycznia 2026 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa A.P. i K.P.
przeciwko Bankowi spółce akcyjnej w W.
o zapłatę i ustalenie,
na skutek skargi kasacyjnej Banku spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 16 lipca 2024 r., I ACa 1234/22,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 15 lipca 2022 r. Sąd Okręgowy w Warszawie ustalił, że umowa kredytu hipotecznego z dnia 16 stycznia 2004 r. zawarta pomiędzy powodami A.P. i K.P., a Bankiem1 S.A. z siedzibą w K., którego następcą prawnym jest Banku S.A. z siedzibą w W., jest nieważna w całości (pkt I); zasądził od pozwanego na rzecz powodów 100 733,78 zł oraz 17 763,94 CHF z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 16 czerwca 2022 r. do dnia zapłaty (pkt II); oddalił powództwo w pozostałym zakresie (pkt III) i orzekł o kosztach postępowania (pkt IV).

Wyrokiem z 16 lipca 2024 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie zmienił zaskarżony wyrok w punkcie trzecim częściowo w ten sposób, że zasądził dodatkowo od Banku spółki akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz A.P. i K.P. odsetki ustawowe za opóźnienie liczone od zasądzonych w punkcie drugim kwot za okres

od 9 lutego 2021 roku do 15 czerwca 2022 roku (pkt I); oddalił apelację powodów w pozostałej części (pkt II); oddalił apelację pozwanego (pkt III) i orzekł o zwrocie kosztów postępowania w instancji odwoławczej (pkt IV).

Pozwany wniósł skargę kasacyjną, w której zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego w części, tj. co do punktów I, III i IV. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał na potrzebę wykładni przepisów wywołujących rozbieżności w orzecznictwie, tj. art. 56 k.c. oraz art. 65 § 2 k.c. w zw. z art. 385¹ § 1 i 2 k.c. oraz art. 385² k.c. w zw. z art. 6 ust. 1 dyrektywy 93/13 w zw. z art. 7 ust. 1 dyrektywy 93/13 w zw. z art. 288 TFUE oraz art. 2 i 54 Traktatu akcesyjnego w zw. z art. 2 i 9 oraz art. 87 ust. 1 Konstytucji RP.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zmierzał do zagwarantowania, że skarga kasacyjna, nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie pełnić przypisane jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek do czterech ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na potrzebie wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) wymaga wykazania jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, jest przedmiotem rozbieżnej wykładni w judykaturze sądowej i na czym rozbieżność ta polega, co wymaga przytoczenia orzeczeń sądów wydanych w takich samych lub istotnie

zbliżonych stanach faktycznych, względnie, jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, wymaga interpretacji ze strony Sądu Najwyższego, z czego potrzeba ta wynika i z jakich powodów dotychczasowy dorobek doktryny i orzecznictwa jest w tej mierze niewystarczający. Nieodzowne jest ponadto, podobnie jak w przypadku przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., wykazanie związku między oczekiwaną od Sądu Najwyższego wykładnią prawa a wynikiem postępowania kasacyjnego (postanowienia SN z: 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14; 19 czerwca 2018 r., IV CSK 56/18).

Potrzeba wykładni przepisów prawnych wywołujących poważne wątpliwości bądź rozbieżności w orzecznictwie nie zachodzi, jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w określonej kwestii, a nie zachodzi potrzeba jego zmiany. Tymczasem powołane przez skarżącego przepisy były już przedmiotem licznych wypowiedzi Sądu Najwyższego.

Okoliczność, że przepisy dyrektywy 93/13 co do zasady nie mają zastosowania do umów, które zostały zawarte przed dniem wejścia państwa członkowskiego do UE nie oznacza, że kontekst unijny jest całkowicie pozbawiony znaczenia. Należy bowiem uwzględnić, że ustawa z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę, wyrządzoną przez produkt niebezpieczny, która wprowadziła do kodeksu cywilnego obowiązującą obecnie regulację dotyczącą wzorców umów i kontroli niedozwolonych postanowień umownych, w tym art. 385¹ § 1 k.c., miała na celu m.in. przedakcesyjną transpozycję dyrektywy 93/13. W związku z tym, dążąc do zapewnienia jednolitości wykładni istotnych w niniejszej sprawie przepisów kodeksu cywilnego w czasie ich obowiązywania przed akcesją i po akcesji, a także mając na względzie zobowiązanie, wynikające z art. 68 Układu Europejskiego, ustanawiającego stowarzyszenie między Rzeczpospolitą Polską a Wspólnotami Europejskimi i ich Państwami Członkowskimi, sporządzonego w Brukseli dnia 16 grudnia 1991 r. oraz zobowiązanie do prowadzenia negocjacji akcesyjnych w dobrej wierze, należy kierować się przy tej wykładni wskazówkami wynikającymi z prawa unijnego oraz orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (zob. wyrok SN z 14 lipca 2017 r. II CSK 803/16; postanowienia SN:

z 27 września 2024 r., I CSK 4295/23; wyrok SN z 6 czerwca 2024 r., II CSKP 1468/22; z 20 maja 2025 r., I CSK 2171/24).

Należy także przypomnieć, że przywołane przez skarżącego kwestie zostały obszernie wyjaśnione w uchwale składu całej Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z 25 kwietnia 2024 r., III CZP 25/22, zasadzie prawnej, (OSNC 2024, nr 12, poz. 118), w której przyjęto, że w razie uznania, iż postanowienie umowy kredytu indeksowanego lub denominowanego odnoszące się do sposobu określania kursu waluty obcej stanowi niedozwolone postanowienie umowne i nie jest wiążące, w obowiązującym stanie prawnym nie można przyjąć, że miejsce tego postanowienia zajmuje inny sposób określenia kursu waluty obcej wynikający z przepisów prawa lub zwyczajów oraz stwierdził, że w razie niemożliwości ustalenia wiążącego strony kursu waluty obcej w umowie kredytu indeksowanego lub denominowanego umowa nie wiąże także w pozostałym zakresie.

Według art. 87 § 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym uchwała składu całej Izby, z chwilą jej podjęcia, uzyskuje moc zasady prawnej, co oznacza, że wiąże inne składy Sądu Najwyższego. Odstąpienie od zasady prawnej przyjętej przez skład całej Izby Sądu Najwyższego jest możliwe tylko przez wydanie kolejnej uchwały w analogicznym składzie (zob. art. 88 § 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym).

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy stoi na stanowisku, że wskazane w skardze kasacyjnej wątpliwości interpretacyjne nie mają waloru nowości i nie mogą przyczynić się do rozwoju prawa.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Agnieszka Jurkowska-Chocyk

A.G.

[SOP]